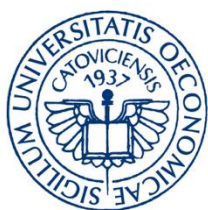

Studenci zagraniczni w Polsce w kontekście nowych regulacji

Skala, trendy i znaczenie gospodarcze

Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

Perspektywy

Opracowanie:

Prof. dr hab. inż. Celina Olszak

Prof. dr hab. Wojciech Dyduch

Dr hab. Jan Acedański, prof. UEKat

Dr Krzysztof Niestrój, prof. UEKat

Dr hab. Anna Sączewska-Piotrowska, prof. UEKat

Mgr Anna Maniura

Katowice, 2026

Wstęp

W debacie publicznej studenci zagraniczni w Polsce najczęściej pojawiają się w kontekście umiędzynarodowienia uczelni, mobilności akademickiej oraz atrakcyjności oferty programów obcojęzycznych. W ostatnim czasie, w związku z uszczelnieniem procedur wizowych i migracyjnych oraz formalizacją procesów rekrutacyjnych¹ na wielu uczelniach zauważa się - mimo dużej liczby kandydatów - mniejszą liczbę przyjęć na studia kandydatów z zagranicy niż w latach ubiegłych. Zjawisko to można interpretować dwojako. Z jednej strony może ono stanowić przejściowy skutek uboczny wprowadzonych przepisów, których celem jest zapewnienie wyższego poziomu bezpieczeństwa. Z drugiej strony należy pamiętać, że wybory kandydatów dotyczące studiowania w danym kraju zależą nie tylko od atrakcyjności oferty edukacyjnej oraz warunków życia, lecz także od poczucia stabilności i szybkości uzyskania pozwolenia na pobyt. Należy również brać pod uwagę przełożenie liczby studentów zagranicznych w Polsce na wzrost gospodarczy, tym bardziej, że jest to jedna z ważniejszych grup generujących popyt lokalny.

Celem niniejszego raportu jest wykazanie, że osoby z zagranicy studiujące w Polsce to nie tylko uczestnicy systemu edukacji wpływający na umiędzynarodowienie polskich uczelni, ale również długoterminowi inwestorzy dla polskiej gospodarki.

Aby zobrazować skalę zjawiska na potrzeby tego streszczenia, wystarczy wskazać, że:

- w roku akademickim 2024/2025 w Polsce studiowało 108,6 tys. studentów zagranicznych, co stanowi ok. 8,5% ogółu studentów;
- Polska należy dziś do krajów plasujących się blisko średniej OECD pod względem umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego;
- po bardzo silnym wzroście liczby studentów zagranicznych w latach 2021-2023 da się obserwować wyraźne wyhamowanie dynamiki wzrostu do około 1,5% rocznie.

Uszczelnienie procedur wizowych i migracyjnych nie spowodowało spadku liczby studentów zagranicznych. Jak wynika z danych zebranych na kilkunastu uczelniach, w roku 2025/2026 liczba kandydatów była niejednokrotnie wyższa niż dwa lata czy rok wcześniej. Jednak uczelnie mają do czynienia z zatrzymaniem impetu wzrostu co do faktycznych przyjęć. Proces wizowy stał się wyraźnie trudniejszy, wprowadzono obowiązkowe wymagania

¹ W 2025 r. przyjęto ustawę „...w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym...”. W komunikacie MNiSW są wskazane m.in. rozwiązania dotyczące uczelni i rekrutacji cudzoziemców, w tym limit 50% (liczba cudzoziemców na studiach w danej uczelni w danym roku akademickim nie może przekroczyć 50% wszystkich studentów tej uczelni) oraz rozszerzenie zakresu danych w POL-on o wykaz cudzoziemców przyjętych na studia (w praktyce ułatwia kontrolę i raportowanie).

językowe i dodatkowe wymogi formalne, co powoduje, że uczelnie spotykają się z przypadkami rezygnacji ze studiów w związku z nieotrzymaniem przez kandydatów stosownych dokumentów. W konsekwencji, jak dalej zostanie zaprezentowane, przekłada się to realnie na spadek popytu i ograniczenie napływu środków pieniężnych dla lokalnej gospodarki. Jest to istotne, tym bardziej, że przeciętny student zagraniczny:

- mieszka w Polsce przez co najmniej 9–12 miesięcy w roku;
- korzysta z rynku najmu, usług, transportu, gastronomii i handlu;
- w zdecydowanej większości nie korzysta z systemu świadczeń socjalnych;
- generuje czysty popyt, głównie w miastach akademickich, ale też w mniejszych ośrodkach.

Na podstawie kosztów życia studenckiego i danych o rynku najmu można przyjąć, że przeciętny student zagraniczny wydaje w Polsce ok. 3980-6000 zł miesięcznie, co daje ok. 35 800-75 000 zł rocznie na osobę (w zależności od miasta, studiowanego kierunku i długości pobytu). Wzrost liczby studentów o każdy 1% z roku na rok oznacza zatem 39-81 mln zł rocznie trafiających bezpośrednio do polskiej gospodarki, głównie do sektora prywatnego i samorządowego.

Okazuje się, że kluczowym kanałem wpływu jest rynek najmu. Studenci (w tym zagraniczni) są jedną z najważniejszych grup najemców w Polsce. Po pierwsze, stabilizują rynek najmu poza sezonem turystycznym; po drugie zapewniają przewidywalny, długoterminowy popyt; wreszcie wspierają lokalne rynki mieszkaniowe w miastach akademickich. W praktyce oznacza to wpływy nie tylko dla właścicieli mieszkań, ale również dla wspólnot i spółdzielni, firm remontowych i wyposażeniowych, a także dostawców mediów i usług lokalnych. Studenci zagraniczni zasilają też rynek podejmując pracę. Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach co czwarty student zagraniczny pracuje. Ok. 20% absolwentów spośród studentów zagranicznych podejmuje pracę w Polsce po zakończeniu studiów.

Dane z raportu *Studenci zagraniczni w Polsce 2025* wskazują na istotną zmianę strukturalną w napływie studentów cudzoziemców. W roku akademickim 2024/2025 studia w Polsce rozpoczęło ponad 32,4 tys. studentów zagranicznych, co oznacza spadek o ok. 3,8 tys. osób w porównaniu z rokiem poprzednim (133 do 285 mln zł wpływów mniej rocznie). Spadek ten dotyczy studentów pierwszego roku, mimo iż łączna liczba studentów zagranicznych nadal rośnie. Oznacza to, że obecny wzrost ma charakter inercyjny i wynika z kontynuowania studiów przez wcześniejsze roczniki, a nie z rosnącej rekrutacji nowych studentów.

1. Studenci zagraniczni w Polsce – skala i trendy

Liczba studentów zagranicznych w Polsce nadal wzrasta, jednak dynamika tego trendu uległa istotnemu osłabieniu. W roku akademickim 2024/2025 w Polsce studiowało 108,6 tys. studentów zagranicznych, co oznacza wzrost o 1,4% rok do roku (dane GUS). Studenci cudzoziemcy stanowili ok. 8,5% ogółu studentów w Polsce. Dla porównania:

- 2022/2023: 105,4 tys. studentów zagranicznych (+17,9% r/r);
- 2023/2024: 107,1 tys. studentów zagranicznych (+1,6% r/r);
- 2024/2025: 108,6 tys. studentów zagranicznych (+1,4% r/r).

Oznacza to radykalne wyhamowanie dynamiki wzrostu po rekordowym przyroście w roku akademickim 2022/2023. Nie obserwuje się spadku liczby studentów zagranicznych, lecz przejście z fazy dynamicznego wzrostu (przyrosty rzędu kilkanaście procent rocznie) do fazy stagnacyjnej, z przyrostami rzędu 1,5% rocznie.

Warto przyjrzeć się liczbom studentów zagranicznych na tle ogólnej liczby studiujących. Po okresie długotrwałego spadku liczby studentów w Polsce (lata 2006-2019), od roku akademickiego 2020/2021 obserwowany jest powrót trendu wzrostowego. W roku akademickim 2024/2025 liczba studentów ogółem wyniosła 1,28 mln, czyli o 34,9 tys. więcej niż rok wcześniej. Wzrost ten jest w istotnym stopniu wspierany przez studentów zagranicznych, których liczba rosła szybciej niż liczba studentów krajowych. W ujęciu historycznym: (a) w 2010 r. cudzoziemcy stanowili poniżej 1% studentów; (b) w 2016/2017 – ok. 4,9%; (c) w 2023/2024 – 8,6%; (d) obecnie zbliżają się do 9% ogółu studentów. Jednak studia w Polsce w roku 2024/25 rozpoczęło ponad 32,4 tys. studentów zagranicznych, co oznacza spadek o ok. 3,8 tys. osób rozpoczynających w porównaniu z rokiem poprzednim.

Umiejscowienie szkolnictwa wyższego stało się jednym z głównych mechanizmów stabilizujących system w warunkach niekorzystnych trendów demograficznych. Struktura geograficzna studentów zagranicznych w Polsce pozostaje silnie skoncentrowana regionalnie, choć stopniowo się dywersyfikuje. Ponad 70% studentów pochodzi z Europy, ok. 17% z Azji, rośnie też udział studentów z Afryki (m.in. Zimbabwe, Maroko, Rwanda), Azerbejdżanu, Kirgistanu, Chin i Tajwanu. Najliczniejsze grupy narodowe to Ukraina – 47,5 tys. studentów (43,8% wszystkich cudzoziemców), Białoruś – 12,2 tys. (11,3%) oraz Turcja – 5,2 tys. (4,7%). Jednocześnie widoczny jest pierwszy spadek liczby studentów z Ukrainy, przy wzroście liczby studentów z innych krajów, co wskazuje na stopniową, choć wciąż ograniczoną dywersyfikację źródeł rekrutacji.

Warto również zwrócić uwagę na pozycję Polski na tle krajów OECD. Średni wskaźnik umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego w krajach OECD wynosi ok. 7,4% w porównaniu do 6% w roku 2018. Polska, z wynikiem 6,6% (wg OECD) i 8,6% (wg GUS), plasuje się w okolicach tej średniej, awansując do roku 2024 w rankingach. W roku 2024 nastąpiło wyhamowanie międzynarodowej mobilności studentów w wielu krajach OECD, co oznacza, że obserwowane w Polsce spowolnienie nie jest zjawiskiem odosobnionym. Polska przestała być zatem rynkiem peryferyjnym w międzynarodowej mobilności edukacyjnej, ale konkuruje dziś w trudniejszym i bardziej regulowanym otoczeniu (*Education at a Glance 2025: Poland*). Regulacje te obejmują również procedury pobytowe. Wprowadzony próg 50% udziału studentów cudzoziemców w ogólnej liczbie studentów ma realne skutki dla uczelni, na których wskaźnik ten jest najwyższy – może bezpośrednio ograniczać możliwość dalszej rekrutacji cudzoziemców (tabela 1).

Tabela 1. Udział studentów cudzoziemców na wybranych uczelniach

	Liczba studentów - ogółem	Liczba studentów cudzoziemców - ogółem	Studenci cudzoziemcy udział	Studenci cudzoziemcy na pierwszym roku studiów
Akademia Finansów i Biznesu Vistula	12149	6578	54,1	1954,0
Akademia Jagiellońska w Toruniu	783	372	47,5	60,0
Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu	1471	569	38,7	170,0

Źródło: GUS, POLON

Choć dane zagregowane nie pokazują jeszcze spadku liczby studentów zagranicznych, dostępne informacje z poziomu uczelni wskazują na: (a) przypadki niepodjęcia studiów z powodu problemów wizowych, (b) rosnącą liczbę rezygnacji lub opóźnień w rozpoczęciu kształcenia, (c) większą niepewność planowania rekrutacji międzynarodowych (zob. tabela 2). Zjawiska te nie są jeszcze w pełni widoczne w statystykach GUS, co wynika z opóźnienia czasowego pomiędzy decyzjami administracyjnymi a ich odzwierciedleniem w danych systemowych.

Podsumowując tę część, można sformułować następujące wnioski. Po pierwsze, liczba studentów zagranicznych w Polsce wciąż rośnie, ale tempo wzrostu wyraźnie osłabło. Po drugie, demografia nie sprzyja wzrostowi liczby studentów krajowych, stąd istotne jest wzmocnienie rekrutacji studentów zagranicznych. Po trzecie, pierwsze sygnały z uczelni (rekrutacja 2025/26) wskazują, że ryzyka regulacyjne mają już realne konsekwencje – widać mniejszą liczbę zrekrutowanych mimo wyższej liczby kandydatów, a także przypadki niepodjęcia studiów obcojęzycznych z powodu problemów wizowych (tabela 2).

Tabela 2. Liczba przyjętych kandydatów w ostatnich latach na wybranych uczelniach

Uczelnia	Rok ->	Studia w języku polskim			Studia w językach obcych		
		2023/24	2024/25	2025/26	2023/24	2024/25	2025/26
Uniwersytet Gdański	LKN*	700	567	871	344	335	251
	LPS	274	259	318	232	243	151
	LW	-	-	-	19	19	21
Uniwersytet Śląski	LKN	577	546	534 (z)	152	137	106 (z)
	LPS	275	272	280 (z)	49	29	14 (z)
	LKW	-	-	0	1	2	1
Uniwersytet Łódzki	LKN	1456	1286	1700	875	1069	672
	LPS	440	475	596	322	244	194
	LKW	0	1	1	120	302	46
Uniwersytet Warszawski	LKN	-	-	2476	bd	bd	2738
	LPS	702	610	704	511	588	601
	LKW	-	-	-	-	-	-
UMCS Lublin	LKN	1530	1613	1842	905	967	676
	LPS	616	633	710	231	230	125
	LKW	-	-	3	-	-	14
Politechnika Opolska	LKN	336	399	475	87	114	115
	LPS	203	190	142	37	46	21
	LKW	-	-	-	-	-	-
Politechnika Białostocka	LKN	340	469	152	1246	608	274
	LPS	197	89	34	136	72	17
	LKW	-	-	-	92	46	10
Politechnika Łódzka	LKN	333	333	439 (z)	378	379	327 (z)
	LPS	135	215	146 (z)	105	103	51 (z)
	LKW	0	1	0	8	5	1
Politechnika Śląska	LKN	164	171	161	952	501	344
	LPS	54	66	23	108	61	58
	LKW	0	0	0	7	14	10
Politechnika Gdańska	LKN	448	305	294	790	683	355
	LPS	128	115	110	61	55	41
	LKW	0	2	0	21	73	6
Politechnika Poznańska	LKN	582	473	531	1889	1513	552
	LPS	148	146	226	363	292	105
	LKW	0	1	0	101	149	10
Politechnika Krakowska	LKN	398	457	474 (z)	433	353	246 (z)
	LPS	71	102	78 (z)	190	178	139 (z)
	LKW	0	0	1 (z)	2	3	3 (z)
UE Poznań	LKN	641	660	848	449	390	307
	LPS	211	241	162	121	154	69
	LKW	-	-	-	62	64	22
UE Katowice	LKN	163	167	189	341	233	102
	LPS	58	57	79	38	37	34
	LKW	-	-	-	33	22	7
UE Kraków	LKN	680	755	668	240	424	405
	LPS	339	330	228	162	206	199
	LKW	-	-	-	-	11	3

Źródło: Dane rekrutacyjne uczelni zebrane przez IROs Forum.

* LKN – Liczba kandydatów, LPS – Liczba przyjętych studentów, LKW – Liczba kandydatów, którzy zrezygnowali z powodu problemów wizowych, (z) – semestr zimowy, (-) - brak danych.

2. Wpływ studentów zagranicznych na gospodarkę i koniunkturę lokalną

W tej części podejmiemy próbę oszacowania realnych wydatków studentów zagranicznych w Polsce. Rozpocznemy od szacunków opartych na średnich kwotach dostępnych w raporcie „Portfel Studenta 2025”. Następnie odniesiemy się do badań sondażowych przeprowadzonych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach. W kolejnym kroku pokusimy się o pokazanie wydatków w największych ośrodkach akademickich w Polsce, z uwzględnieniem chesnego oraz bez jego udziału. W zależności od wariantu wynika, że średnie roczne wydatki pojedynczego studenta wahają się od 35,8 tys. zł (średnia kwota z całej Polski, przy założeniu pobytu 9 miesięcy) do nawet 75 tys. zł (Warszawa, najdroższe kierunki, pobyt 12 miesięcy).

Studenci zagraniczni stanowią specyficzną grupę ekonomiczną, generującą przewidywalny popyt w określonych branżach. Po pierwsze, przebywają w Polsce długookresowo (zwykle 9–12 miesięcy w roku, co oznacza od 27 do 36 miesięcy na studiach licencjackich, od 18 do 24 miesięcy na studiach magisterskich i od 36 do 48 miesięcy na studiach doktoranckich). Po drugie, generują regularny, powtarzalny popyt. Po trzecie, w przeważającej większości nie korzystają z transferów socjalnych. Po czwarte, wydają środki lokalnie, w miastach akademickich, w takich obszarach jak chesne, najem nieruchomości, transport publiczny, gastronomia, artykuły codziennego użytku. Można stwierdzić, że z perspektywy gospodarki lokalnej student zagraniczny działa podobnie jak niewielki, rozproszony inwestor zagraniczny, który co miesiąc zasila rynek usług (codziennych, rekreacyjnych, transportowych, gastronomicznych), najmu, handlu, oferty kulturalnej.

W Polsce nie funkcjonuje jeden oficjalny wskaźnik „średnich wydatków studenta zagranicznego”. W tej części niniejszego raportu zastosowano metodę szacunkową, opartą na danych o kosztach życia studenta w Polsce (raport „Portfel Studenta 2025”), danych o rynku najmu studenckiego (raporty Centrum AMRON, Otodom, Rankomat i Rentier) oraz strukturze pobytu studentów zagranicznych (dominacja studiów stacjonarnych, długoterminowy najem). Zgodnie z symulacją, miesięczne koszty utrzymania studenta w Polsce wynoszą ok. 4 000 zł, zaś największą pozycją wydatków pozostaje zakwaterowanie, jak również zakup żywności, stołowanie się na mieście, czy wyjścia na miasto. Z kolei raporty dotyczące najmu potwierdzają, że studenci są jedną z kluczowych grup najemców, u których najem ma charakter ciągły i długoterminowy, zaś wydatki mieszkaniowe studentów systematycznie rosną (tabela 3).

Tabela 3. Kwoty wydatkowania środków przez studentów zagranicznych

Kategoria wydatków	Kwota miesięczna (zł)
Wynajem mieszkania	1 400,00
Żywność	641,18
Czesne	560,00
Lunche, wyjścia do kawiarni	252,00
Wyjścia na miasto	263,00
Ubrania i pozostałe wydatki	267,11
Inne (transport, zdrowie, kosmetyki, kultura, serwisy streamingowe)	600,93
Suma	3 979,22

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych z raportu „Portfel Studenta 2025”, oraz raportów o rynku najmu.

Przy liczbie ok. 108 tys. studentów zagranicznych oznacza to średnio ponad 4,3 mld złotych rocznych wpływów. Pieniądze te zostają w Polsce, głównie w miastach akademickich. Środki trafiają bezpośrednio do gospodarki lokalnej, nie przechodzą przez system redystrybucji publicznej, a także wspierają sektor prywatny i pośrednio dochody samorządów. Warto podkreślić, że wśród wydatków studentów zagranicznych rynek najmu pozostaje głównym kanałem transmisji wpływu. Z danych wynika, że studenci zagraniczni są jedną z najbardziej stabilnych grup najemców, wynajmują mieszkania na okres roku akademickiego lub dłużej, a także wypełniają lukę popytową poza sezonem turystycznym i często w okresach, kiedy polscy studenci wracają do domów (święta, wakacje). Dla miast akademickich oznacza to stabilizację przychodów właścicieli mieszkań, przewidywalność wpływów z opłat i mediów, a także wsparcie lokalnych rynków usługowych.

W tym kontekście należy odnieść się do kosztów utraconego studenta. Przywołane wcześniej dane z poziomu uczelni (tabela 2) wskazują na przypadki niepodjęcia studiów, rezygnacji lub opóźnień, problemów wizowych skutkujących odpływem kandydatów. Z ekonomicznego punktu widzenia oznacza to, że utrata jednego studenta zagranicznego to strata rzędu 36-47 tys. zł rocznie dla gospodarki lokalnej, przy pobycie studenta w Polsce 9-12 miesięcy w roku. W skali kilkuset lub kilku tysięcy niewykorzystanych miejsc oznacza to dziesiątki, a potencjalnie setki milionów złotych utraconego popytu.

Badania przeprowadzone wśród studentów zagranicznych studiujących na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach (styczeń 2026) wskazują, że kwoty wydatków mogą być nawet wyższe, niż oszacowane średnie w raporcie „Portfel Studenta”. Sondaż wśród 15 studentów długoterminowych wskazuje, że student studiujący na UEKat wydaje średnio 4352 zł miesięcznie (ponad 400 zł powyżej średniej krajowej), z czego 1812 zł na wydatki mieszkaniowe, 877 zł na jedzenie, 810 zł na czesne, 186 zł na ubrania, 139 zł na rozrywkę i

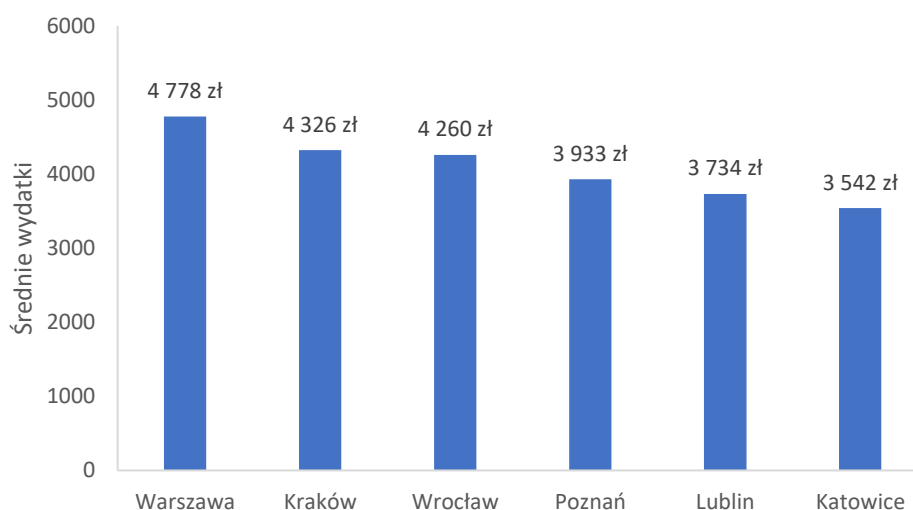
kulturę, 70 zł na transport, 54 zł na telefon i Internet. Pozostałe wydatki zamykają się w średniej kwocie 406 zł. Najwyższe koszty dotyczą zatem opłat mieszkaniowych, żywności i opłat edukacyjnych, co przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Kwoty wydatkowania środków przez studentów zagranicznych na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach

Kategoria wydatków	Kwota miesięczna (zł)
Opłaty mieszkaniowe	1 812,00
Żywność	877,00
Czesne	810,00
Kultura i rozrywka	139,00
Ubrania i obuwie	186,00
Inne (transport, zdrowie, kosmetyki, kultura, serwisy streamingowe)	530,00
Suma	4352,00 zł

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem sondażu wśród studentów UEKat.

Z zestawienia średnich danych z Polski z deklaracją studentów z Katowic wynika oczywisty wniosek, że koszty życia i związane z nimi struktury wydatków różnią się w zależności od miast. W kolejnym kroku oszacowaliśmy te różnice biorąc pod uwagę największe ośrodki akademickie, w których studiuje najwięcej studentów zagranicznych (rys. 1). Dla większej przejrzystości usunięto w tym kroku koszt czesnego, który różni się nie tylko w zależności od miasta, typu uczelni, ale i poszczególnych kierunków (medyczne, techniczne, humanistyczne).

Rys. 1. Średnie wydatki studentów zagranicznych bez czesnego (najdroższe i najtańsze miasto).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i badań własnych.

Dla porównania zestawiono najdroższe i najtańsze miasto z zestawienia (tabela 5).

Tabela 5. Struktura wydatków dla Warszawy i Katowic (bez czesnego)

Kategoria	Warszawa	Katowice
Wynajem mieszkania	2846 zł	1 812 zł
Żywność	877 zł	877 zł
Odzież i obuwie	260 zł	186 zł
Kultura i rozrywka	220 zł	139 zł
Transport	110 zł	70 zł
Internet i telefon	60 zł	54 zł
Pozostałe	406 zł	406 zł
Razem	4778 zł	3 542 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS i badań własnych.

Biorąc pod uwagę 16 ośrodków akademickich w Polsce, w których studiuje 95,7 tys. studentów zagranicznych (88% całej populacji cudzoziemców studiujących w Polsce), można zauważyć koncentrację wpływu ekonomicznego studentów zagranicznych w największych miastach akademickich, gdzie wydatki są wyższe od średnich szacunków (tabela 6).

Tabela 6. Roczne wydatki i wpływy z podatków w największych miastach akademickich

	Warszawa	Kraków	Wrocław	Poznań	Lublin	Katowice	Pozostałe	Razem
Liczba studentów (w tys.)	33,9	8,6	9,3	9,3	8,5	2,2	36,9	108,6
Roczne wydatki (w mln zł)	1942	445	475	439	381	93	1566	5343
Wpływy z podatków (w mln zł)	188	44	47	44	37	9	152	520
Liczba wszystkich studentów: 108,6 tys.								
Roczne wydatki (bez wydatków na czesne): 5,3 mld zł								
Roczne wpływy z podatków: 520 mln zł								

Źródło: Opracowanie własne.

Najwięcej studentów zagranicznych studiowało w roku akademickim 2024/25 w Warszawie (33 881), a następnie w Poznaniu (9 305), Wrocławiu (9 291), Krakowie (8 570) i Lublinie (8 513). Dane te pokazują, że internacjonalizacja szkolnictwa wyższego koncentruje się w największych ośrodkach akademickich, ale obejmuje również średnie miasta akademickie o strategicznym znaczeniu dla lokalnych gospodarek. Obecność studentów zagranicznych generuje w największych ośrodkach akademickich wpływy rzędu kilkuset milionów zł oraz wpływy z podatków rzędu kilkudziesięciu milionów zł, a w przypadku Warszawy to wpływy prawie dwa mld zł rocznie i prawie 200 mln zł z tytułu podatków.

Do uśrednionych wydatków rocznych (5,3 mld zł) warto również dodać dane dotyczącym wyłącznie wpływów z tytułu czesnego – są to uśrednione liczby z uczelni w Polsce przyjmujących najwięcej studentów zagranicznych z uwzględnieniem kierunków medycznych i bez ich wliczenia (tabela 7).

Tabela 7. Średnie czesne i dochody uczelni z tytułu wpłat studentów zagranicznych w Polsce

	Uczelnie publiczne	Uczelnie niepubliczne	Razem
Średnie czesne z uwzględnieniem kierunków medycznych	17,1 tys. zł	11,2 tys. zł	
Średnie czesne bez kierunków medycznych	10 tys. zł	10,5 tys. zł	
Roczne dochody wszystkich uczelni z uwzględnieniem kierunków medycznych	880 mln zł	640 mln zł	1520 mln zł
Roczne dochody wszystkich uczelni bez kierunków medycznych	430 mln zł	550 mln zł	980 mln zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BIP i stron internetowych uczelni.

Wobec takiego oszacowania można przyjąć, że średnio rzecz biorąc, 108,6 tys. studentów zagranicznych wydaje w Polsce 5,3 mld zł rocznie bez opłat za usługi edukacyjne, zaś wraz z uśrednionymi opłatami uczelnianymi jest to kwota **ponad 6,8 mld zł rocznie**.

Na koniec zestawmy ilustracyjnie wydatki studentów w Katowicach i Warszawie, przy założeniu pobytu 9 i 12 miesięcy w roku oraz opłacania czesnego za program *International Business* (tabela 8).

Tabela 8. Szacunkowe roczne wydatki studentów zagranicznych studiujących International Business

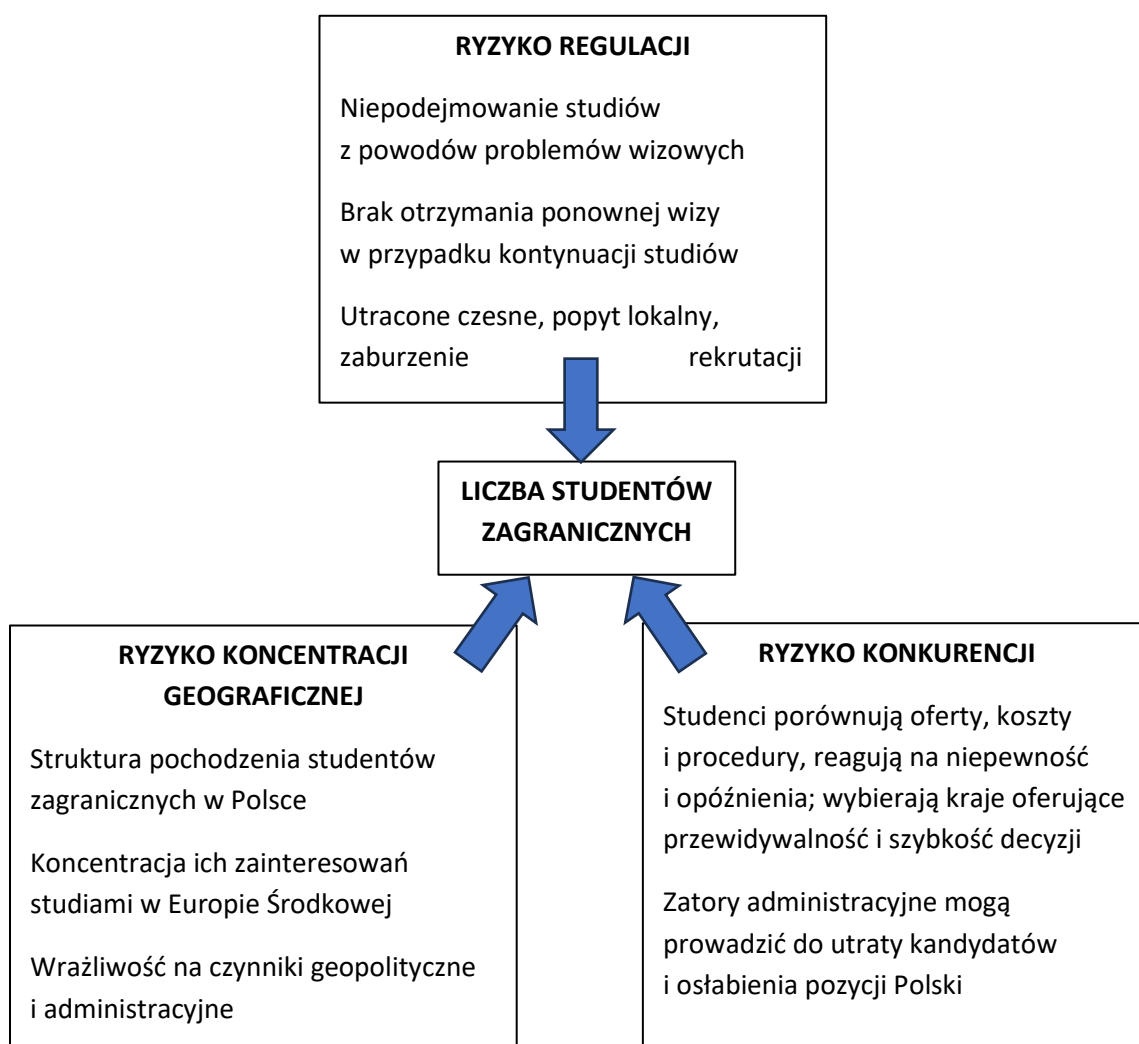
	Średni szacunek portfela studenta		UE Katowice		Uniwersytet Warszawski	
	9 miesięcy	12 miesięcy	9 miesięcy	12 miesięcy	9 miesięcy	12 miesięcy
1 student	35 813 zł	47 750 zł	46 878 zł	57 504 zł	60 664 zł	75 028 zł
1% studentów	38 892 918 zł	51 856 500 zł	50 909 508 zł	62 449 344 zł	65 881 104 zł	81 480 408 zł
5% studentów	194,5 mln zł	259,3 mln zł	254,55 mln zł	312,2 mln zł	329,4 mln zł	407,4 mln zł

Źródło: Opracowanie własne.

Z tabeli 8 wynika, że w zależności od szacunku (średni portfel, tanie miasto, drogie miasto), długości pobytu (9 lub 12 miesięcy) oraz przy założeniu opłat czesnego za relatywnie drogi kierunek (czesne 15-17,6 tys. zł na rok) utrata jednego studenta to kwota od 35,8 do 75 tys. zł rocznie. Utrata 1% studentów (1086 osób) to już 39 mln zł do ponad 81 mln zł, a 5% studentów (5430 osób) daje kwoty od 194 mln zł do ponad 407 mln zł rocznie. Średnia 6 mld zł rocznych wydatków według tego szacunku jest zatem zbliżona do średniej dla całej Polski (6,8 mld zł).

3. Ryzyka i scenariusze rozwoju rekrutacji studentów zagranicznych

Ryzyka związane z napływem studentów zagranicznych do Polski nie mają charakteru nagłego, nieciągłego czy binarnego. W przeciwieństwie do migracji zarobkowej, efekty zmian regulacyjnych w szkolnictwie wyższym pojawiają się z opóźnieniem 1–2 lat, są rozproszone zarówno na poziomie uczelni i miast, a także kumulują się stopniowo. Z tego powodu pierwszym sygnałem problemów nie jest spadek liczby studentów, lecz wyhamowanie dynamiki wzrostu, wzrost liczby niepodjętych studiów czy trudności w planowaniu rekrutacji kandydatów międzynarodowych przez uczelnie. Do głównych obszarów ryzyka można zaliczyć ryzyko regulacji, ryzyko koncentracji geograficznej oraz ryzyko konkurencji (rys. 2).

Rys. 2. Ryzyka wpływające na liczbę studentów zagranicznych w Polsce.

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem raportu „Studenci zagraniczni w Polsce 2024”.

Z dostępnych danych uczelnianych dotyczących rekrutacji w roku akademickim 2025/2026 wynika, że część kandydatów nie podjęła studiów z powodu problemów wizowych. Występują również przypadki studentów kontynuujących naukę, którzy po wyjeździe do kraju pochodzenia nie otrzymali ponownie wize. Efekt ekonomiczny tych zjawisk jest rozproszony, ale realny (utrącone czesne, utracony popyt lokalny, osłabienie przewidywalności rekrutacji).

Struktura pochodzenia studentów zagranicznych w Polsce jest silnie skoncentrowana na Europie Środkowej, a równocześnie wrażliwa na czynniki geopolityczne i administracyjne. Brak dywersyfikacji źródeł rekrutacji oznacza, że nawet niewielkie zmiany regulacyjne mogą mieć nieproporcjonalnie duży efekt, zaś uczelnie i miasta akademickie są narażone na wahania liczby studentów, w tym szoki popytowe. Warto pamiętać też, że rynek szkolnictwa wyższego w obszarze umiędzynarodowienia ma charakter konkurencyjny. Studenci zagraniczni przed przyjazdem do danego kraju, czy konkretnej uczelni, oprócz programów studiów, wysokości czesnego i warunków życia porównują procedury wizowe, reagują na niepewność i opóźnienia, a w rezultacie wybierają kraje oferujące przewidywalność i szybkość decyzji. W tym kontekście nawet czasowe zatory administracyjne mogą prowadzić do trwałej utraty kandydatów na rzecz innych państw, a w efekcie osłabienia pozycji Polski jako kraju studiów pierwszego wyboru.

Poniżej przedstawiono trzy ilościowe scenariusze rozwoju sytuacji (tabela 9). Na potrzeby analizy przyjęto punkt odniesienia: 108,6 tys. studentów zagranicznych, pobyt od 9 do 12 miesięcy w roku, a także średni roczny wydatek od 36 tys. zł do 75 tys. zł na osobę (wyliczenia z wcześniejszej tabeli 8).

Tabela 9. Scenariusze spadku liczby studentów zagranicznych i wpływ na gospodarkę lokalną

	Scenariusz umiarkowany: Spadek liczby studentów o 5%	Scenariusz realny: Spadek liczby studentów o 10%	Scenariusz kryzysowy: Spadek liczby studentów o 20%
Założenie scenariusza	Scenariusz możliwy przy utrzymującym się wyhamowaniu rekrutacji	Scenariusz realny przy kumulacji barier wizowych i spadku atrakcyjności konkurencyjnej	Scenariusz kryzysowy, ale nie nierealny, jeśli nastąpi gwałtowne ograniczenie napływu z kluczowych kierunków rekrutacji
Spadek liczby studentów	Około 5,4 tys. studentów mniej	Około 10,9 tys. studentów mniej	Około 21,7 tys. studentów mniej
Wpływ na gospodarkę lokalną	~ 194 mln zł do 407 mln zł rocznie mniej w gospodarce lokalnej	~ 389 mln zł do 815 mln zł rocznie mniej w gospodarce lokalnej	~ 778 mln zł do 1,6 mld zł rocznie mniej w gospodarce lokalnej

Źródło: Opracowanie własne.

4. Kluczowe założenia dla polityki publicznej wobec studentów zagranicznych: bezpieczeństwo, jakość i stabilność systemu

Celem polityki państwa nie powinno być maksymalizowanie liczby studentów zagranicznych, lecz maksymalizowanie korzyści gospodarczych przy zachowaniu kontroli i bezpieczeństwa systemu. Oznacza to konieczność odejścia od rozwiązań „zero-jedynkowych” na rzecz precyzyjnego zarządzania napływem. Poniżej przedstawiamy przygotowane przez nas syntetyczne rekomendacje (rys. 3).

1. Wzmocnienie roli uczelni jako podmiotów weryfikujących kandydatów na studia

Uczelnie wyższe ponoszą bezpośrednie konsekwencje rekrutacyjne, a przy tym mają ogromne doświadczenie i dysponują wiedzą operacyjną o kandydatach, studentach i absolwentach. System powinien w większym stopniu wykorzystywać rolę uczelni jako pierwszego filtra jakościowego, a także różnicować podejście do instytucji o ugruntowanej reputacji i stabilnych procesach rekrutacyjnych.

2. Rozróżnienie między kontrolą systemową a obsługą studentów rzeczywistych

Procedury wizowe i administracyjne powinny z jednej strony skutecznie eliminować nadużycia, a jednocześnie nie generować niepewności dla kandydatów rzeczywiście podejmujących studia. W praktyce oznacza to potrzebę większej przewidywalności terminów, jasnych kryteriów decyzji, ograniczenia restrykcji w powtarzalnych przypadkach (kontynuacja studiów). Wymagać to może dodatkowych, dedykowanych osób obsługujących sprawy wizowe w urzędach wojewódzkich. Osoby te stale mogłyby współpracować z pracownikami uczelni (np. z *welcome points*, biur współpracy, itp.).

3. Rozumienie obecności studentów zagranicznych jako osób o znaczeniu gospodarczym

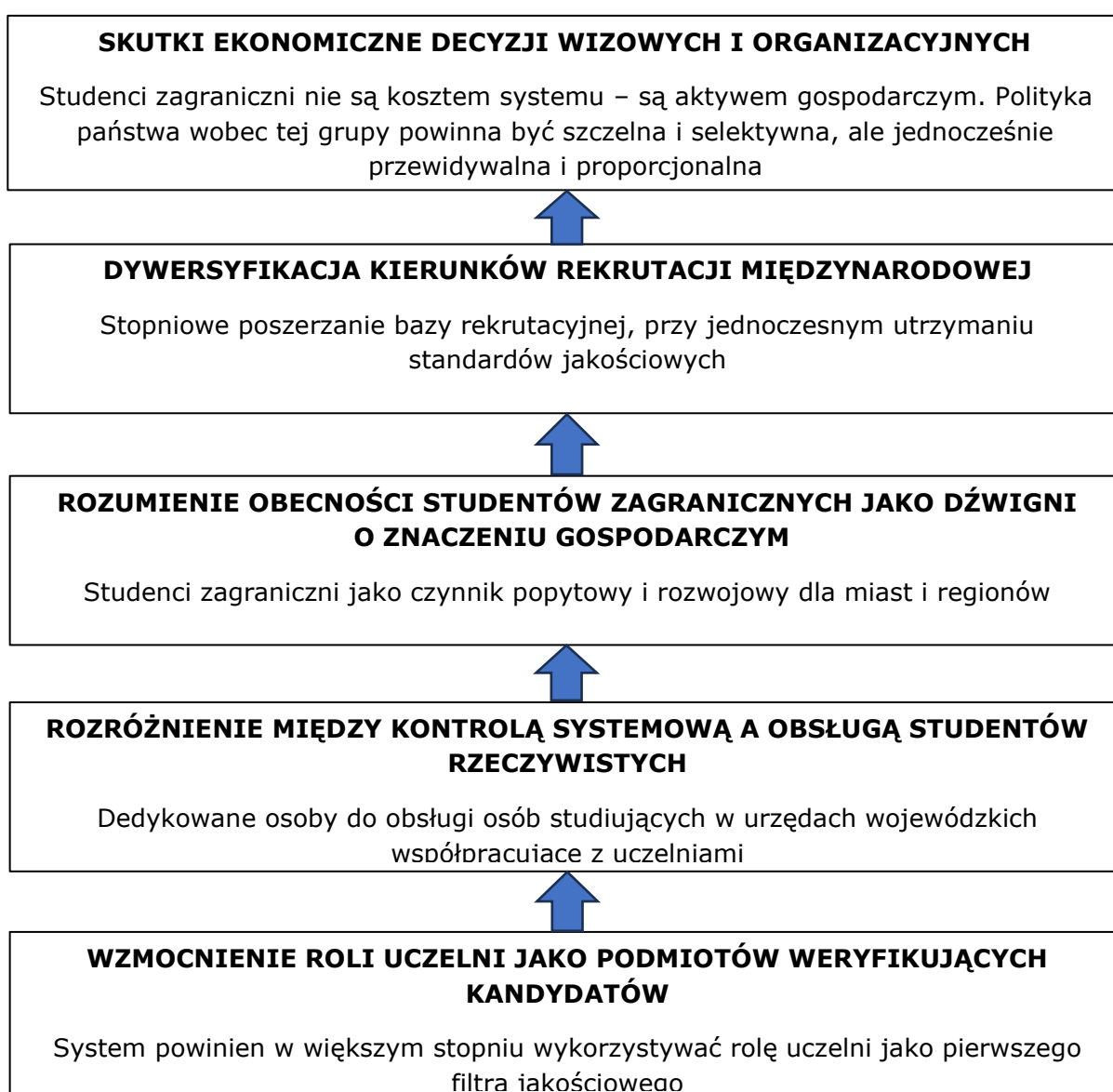
W procesie tworzenia regulacji migracyjnych i wizowych studenci zagraniczni powinni być analizowani nie wyłącznie jako kategoria migracyjna, lecz przede wszystkim jako czynnik popytowy i rozwojowy dla miast i regionów. Uzasadnione jest włączenie tej grupy do oceny skutków regulacji (OSR) w ujęciu ekonomicznym. Brak informacji o kosztach i korzyściach dla adresatów regulacji oraz duża przewaga jakościowych danych o korzyściach dla przekrojowych celów polityki publicznej wskazuje, że procesowi opracowania projektu towarzyszyła ograniczona analiza kosztów i korzyści, lub że taka analiza nie została podjęta.

4. Dywersyfikacja kierunków rekrutacji międzynarodowej

Wysoka koncentracja geograficzna studentów zagranicznych zwiększa wrażliwość systemu na szoki zewnętrzne, a także ogranicza elastyczność reagowania. W interesie systemowym leży stopniowe poszerzanie bazy rekrutacyjnej, przy jednoczesnym utrzymaniu standardów jakościowych.

5. Monitorowanie skutków regulacji w horyzoncie 2–3 lat

Ze względu na opóźniony charakter efektów konieczne jest cykliczne monitorowanie wpływu zmian regulacyjnych zarówno na liczbę studentów, jak i na wskaźniki ekonomiczne w miastach akademickich. Brak takiego monitoringu zwiększa ryzyko podejmowania decyzji korygujących zbyt późno.

Rys. 3. Kluczowe założenia dla polityki regulacyjnej

Źródło: Opracowanie własne.

Zakończenie

Studenci zagraniczni są istotnym czynnikiem popytowym w polskiej gospodarce, szczególnie na poziomie lokalnym. Polska osiągnęła wysoki poziom umiędzynarodowienia, a przez kilkanaście lat liczba studentów zagranicznych rosła. W ostatnim okresie potencjał dalszego wzrostu został wyhamowany. Obserwowane obecnie spowolnienie nie ma wyłącznie charakteru demograficznego czy popytowego, lecz jest w pewnej mierze pochodną czynników regulacyjnych i administracyjnych. Regulacje wizowe i pobytowe mają bezpośrednie konsekwencje ekonomiczne, nawet jeśli nie są widoczne natychmiast w statystykach GUS. Zbyt restrykcyjne, masowe (bez uwzględnienia specyfiki studentów w grupie przyjezdnych) lub nieprecyzyjne działania mogą prowadzić do utraconych korzyści gospodarczych, bez proporcjonalnych efektów bezpieczeństwa.

Studenci zagraniczni nie są kosztem dla systemu – są katalizatorem gospodarczym. Realnie jeden student zagraniczny wydaje w Polsce od 35,8 tys. zł do 75 tys. zł rocznie. W skali 1% studentów (1086 osób) oznacza to 39 do 81 mln zł rocznie, zaś 5% studentów (5430 osób) to już wydatki od 194 do ponad 407 mln zł rocznie. Średnio rzecz biorąc 108,6 tys. studentów zagranicznych wydaje w Polsce ponad 6,8 mld zł rocznie. Tym bardziej polityka państwa wobec tej grupy powinna być z jednej strony szczelna i selektywna, ale jednocześnie przewidywalna i proporcjonalna. Każdy nieprzyjęty student to nie tylko puste miejsce na uczelni, ale realne pieniądze, które mogą trafić do innych krajów. Utracony student zagraniczny oznacza mierzalny koszt dla gospodarki lokalnej, szczególnie dla miast akademickich, rynku najmu, handlu, lokalnych usług, a także kultury i rozrywki.

Wśród proponowanych rozwiązań zaistniałej sytuacji można zaliczyć: większą precyzję zamiast masowości, uznanie studentów za kategorię ekonomiczną a nie tylko migracyjną, wzmocnienie roli uczelni jako filtra jakości, dywersyfikację kierunków rekrutacji oraz systematyczny monitoring skutków regulacji, zwłaszcza skutków ekonomicznych. Efekty nawet niewielkiego spadku liczby studentów zagranicznych byłyby nierównomierne. Najmocniej odczują je duże miasta akademickie (największe wydatki studentów i wpływy z podatków). Szczególnie narażone są rynki najmu długoterminowego, ale spadek popytu dotknie sektory usługowe o niskiej elastyczności cenowej. W praktyce oznacza to większą zmienność cen najmu, presję na właścicieli mieszkań oraz osłabienie dochodów lokalnych przedsiębiorców. Brak reakcji ze strony decydentów lub nadmierna restrykcyjność regulacyjna prowadzi do kosztów ekonomicznych trudnych do odwrócenia. To moment, w którym warto zastanowić się, jak strategicznie wzmocnić proces, który budował się przez kilkanaście lat.

Źródła

- 1) Sondaż: wydatki studentów zagranicznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Badania własne 2026, Katowice: UE Katowice.
- 2) Główny Urząd Statystyczny. (2023). *Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2022/2023 (wyniki wstępne)*. Warszawa: GUS.
- 3) Główny Urząd Statystyczny. (2024). *Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2023/2024. Informacje sygnałne*. Warszawa: GUS.
- 4) Główny Urząd Statystyczny. (2025). *Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025. Informacje sygnałne*. Warszawa: GUS.
- 5) Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. (2024). *Dane systemowe POL-on dotyczące studentów cudzoziemców*. Warszawa: MNiSW.
- 6) Fundacja Edukacyjna Perspektywy. (2025). *Studenci zagraniczni w Polsce 2025*, Warszawa.
- 7) Fundacja Edukacyjna Perspektywy. (2024). *Studenci zagraniczni w Polsce 2024*. Warszawa.
- 8) Fundacja Edukacyjna Perspektywy. (2024). *Umiędzynarodowienie szkolnictwa wyższego w Polsce: skala, struktura i ekonomiczne konsekwencje spadku rekrutacji studentów zagranicznych*, Warszawa.
- 9) Organisation for Economic Co-operation and Development. (2023). *Education at a Glance 2023: OECD Indicators*. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/69096873-en>
- 10) Organisation for Economic Co-operation and Development. (2025). *Education at a Glance 2025: Poland*: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/09/education-at-a-glance-2025-country-notes_9749f4ff/poland_be2dfaf4/b7fb12b6-en.pdf, dostęp: styczeń 2026.
- 11) Fundacja Warszawski Instytut Bankowości & Związek Banków Polskich. (2025). *Portfel Studenta 2025*. Warszawa: WIB & ZBP.
- 12) Centrum Analiz Banku Ochrony Środowiska – AMRON. (2023). *Studenci na rynku nieruchomości. Raport 2023*. Warszawa: Związek Banków Polskich.
- 13) Centrum Analiz Banku Ochrony Środowiska – AMRON. (2024). *Studenci na rynku nieruchomości. Raport 2024*. Warszawa: Związek Banków Polskich.
- 14) Centrum Analiz Banku Ochrony Środowiska – AMRON. (2025). *Studenci na rynku nieruchomości. Raport 2024*. Warszawa: Związek Banków Polskich.
- 15) Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. (2025). *Dane wewnętrzne dotyczące rekrutacji studentów zagranicznych i problemów wizowych w latach 2023–2026*. Katowice: UE Katowice.
- 16) Ocena wpływu w rządowym procesie legislacyjnym. <https://www.gov.pl/web/premier/ocena-wplywu-w-rzadowym-procesie-legislacyjnym>, dostęp: styczeń 2026.
- 17) IROs Forum (2026). *Zestawienie danych uczelni dotyczące rekrutacji studentów zagranicznych i problemów wizowych w latach 2023-2025*.
- 18) Ustawa w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym. <https://www.gov.pl/web/nauka/komunikat-dla-uczelni-na-temat-wybranych-rozwiazan-przyjetych-w-ustawie-z-dnia-4-kwietnia-2025-r-o-zmianie-niektorych-ustaw-w-celu-wyeliminowania-nieprawidlowosci-w-systemie-wizowym-rzeczypospolitej-polskiej>
- 19) Stanowisko KRASP dotyczące rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach (https://www.krasp.org.pl/files/public/dokumenty/uchwaly/2024-2028/dokument_23IX.pdf, dostęp: styczeń 2026.)
- 20) GUS (2025), Budżety gospodarstw domowych w 2024 r. Warszawa.
- 21) Otodom Analytics <https://www.otodom.pl/wiadomosci/dane/otodom-analytics/dane-otodom-aktualne-ceny-ofertowe-mieszkan-i-domow>, dostęp: styczeń 2026.)
- 22) Raport Rankomat.pl i Rentier.io - Najem mieszkań, kwiecień 2025 r. <https://rentier.io/blog/raport-rankomat-i-rentier-io-najem-mieszkan-kwiecien-2025/>, dostęp: styczeń 2026.).

Foto: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach